

**Østre Landsret
Præsidenten**

Den **15 JUNI 2015**
J.nr. 40A-ØL-26-15
Init: cr

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til jm@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 21. april 2015 (Sagsnr. 2015-731-0048) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Betænkningen har været drøftet på et plenarmøde den 12. juni 2015 i landsretten.

Jeg skal i den anledning meddele, at betænkningen ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Birk Porsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-24-15
Den 13/05-2015

Justitsministeriet har ved brev af 21. april 2015 (Sagsnr. 2015-731-0048) anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1554/2015 in videoafhøring af børn og unge i straffesager.

I den anledning skal jeg meddele, at betænkningen har været forelagt landsrettens Fagudvalg vedrørende Strafferet og Straffeproses, der har orienteret herom på et plenarmøde for landsrettens dommere, og at betænkningen ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bjarne Christensen', with a long, sweeping underline.

Bjarne Christensen

Københavns Byret

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2015.24

Den 28. maj 2015

Ved en mail af 21. april 2015 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om betænkning nr. 1554 2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at udtalelsen ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 1560335.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR-nr. 21659509
EAN-nr. 5798000161184

Sendt pr. e-mail til strafferetskontoret@jm.dk

J.nr.: 2015-4101-0026-5
Sagsbehandler: Marianne Ploug
Dir. tlf.: +45 99 68 42 26
Mail: MAPL@domstolsstyrelsen.dk
21. maj 2015

Høring over betænkning 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager, j.nr. 2015-731-0048

Ved brev af 21. april 2015 offentliggjort på Høringsportalen har Justitsministeriet bedt Domstolsstyrelsen om en udtalelse om betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Domstolsstyrelsen har ikke bemærkninger til indholdet af betænkningen.

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser forbundet med øget anvendelse af videoafhøring af børn og unge har styrelsen noteret sig, at der i forbindelse med regeringens ungeudspil er afsat dels 1,5 mio. kr. til at forhøje retternes driftsramme (øgede lønudgifter), dels 0,8 mio. kr. til at forhøje udgifterne under fri proces-kontoen.

Domstolsstyrelsen kan på det foreliggende grundlag tilslutte sig denne vurdering af de økonomiske konsekvenser.

Med venlig hilsen

Nicoline Nyholm Miller

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Sikkerheds- og Forebyggelseskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

DATO 19. maj 2015

JOURNAL NR.

RA-2015-380-0045

BEDS ANFØRT VED SVARER VÆLGER

SAGSBEHANDLER BKE

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 18
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00
FAX 72 68 90 04

Betænkning om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Ved brev af 21. april 2015 (sagsnr. 2015-731-0048) har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse om Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Rigsadvokaten har deltaget i Strafferetsplejeudvalgets arbejde, og jeg kan tilslutte mig den foreslåede udvidelse af videoafhøringsordningen, som er udtryk for en afvejning af de forskellige hensyn, der kan tale for og imod en udvidelse af anvendelsesområdet for ordningen.

Jeg skal bemærke, at videoafhøring er et ressourcekrævende efterforskningskridt, som bl.a. er tidskrævende at planlægge og gennemføre samt involverer mange aktører, herunder i forbindelse med selve afviklingen af afhøringen. En udvidelse af videoafhøringsordningen må derfor forventes at ville medføre merudgifter for politiet og anklagemyndigheden, jf. bl.a. også betænkningen s. 132.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

Fra: pol-forkontor@politi.dk
Sendt: 13. maj 2015 16:50
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: kos-Direktionssekretariatet@politi.dk
Emne: VS: Betænkning 1554/2015

Rigspolitiet har ikke bemærkninger til betænkning nr. 1554.

Med venlig hilsen

Sofie Enevoldsen

Rigspolitiet
Politiområdet

Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup
Tlf.: +45 4515 4001
Mobil: +45 2225 6188

Lokal: (15) 4001
E-mail: sme009@politi.dk
Web: www.politi.dk

Fra: Sana Aranda (951saa) [<mailto:saa@jm.dk>]

Sendt: 21. april 2015 15:47

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; bupl@bupl.dk; sek@boernogfamilier.dk; KBH Børnehuset Hovedstaden; ØJYL Børnehuset Midtjylland; NJYL Børnehuset Nordjylland; boernehussjaelland@naestved.dk; Fyn Børnehuset Sydjylland og Fyn; brd@brd.dk; bf@boermesagen.dk; bv@bomsvilkar.dk; cmm@servicestyrelsen.dk; dlf@dlf.org; dp@dp.dk; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; mikaelsjoeberg@oestrelandsret.dk; dch@dch.dk; dkr@dkr.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; hoeringer@dommerfm.dk; Scharf, Line (LSC@ANKL.DK); fsd@rk.dk; fas@dadl.dk; kake@domstol.dk; info@humanrights.dk; mail@joan-soestrene.dk; info@justitia-int.org; info@kfumsoc.dk; kl@kl.dk; kobenhavn@domstol.dk; pt@swlp.dk; ptu@ptu.dk; info@voldsramtekvinder.dk; voldsofre@voldsofre.dk; krim@krim.dk; vnn.stat@hktillidsvalgt.dk; sekretariat@lokk.dk; kontakt@lmsa.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; sk@offerraadgivning.dk; Politiforbundet; redbarnet@redbarnet.dk; formand@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; KOS FP Rigspolitichefens forkontor; post@udsatte.dk

Cc: Rasmus Nexø Jensen

Emne: Betænkning 1554

Se venligst vedhæftede filer.

JUSTITSMINISTERIET

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Straffuldbyrdelseskontoret

**Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen**

København, den 29. april 2015

Journalnr.: 15-640-0027
(Bedes anført ved henvendelse)
Reference HKH
Direkte telefon 72554608

Høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ingen bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Hannah Hagerup

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk

13. maj 2015

Datatilsynet
Borgergade 28, 5
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-111-0090
Sagsbehandler
Morten Tønning
Direkte 3319 3236

Vedrørende høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager, Justitsministeriets j.nr. 2015-731-0048

Ved e-mail af 21. april 2015 har Justitsministeriet sendt ovenstående betænkning i høring og anmodet om Datatilsynets bemærkninger hertil.

Datatilsynet skal bemærke, at Domstolsstyrelsen efter persondatalovens¹ § 67 fører tilsyn med behandling af oplysninger, der foretages for domstolene. Tilsynet omfatter behandling af oplysninger med hensyn til domstolenes administrative forhold. For anden behandling af oplysninger træffes afgørelse af vedkommende ret. Afgørelsen kan kæres til højere ret.

Efter Datatilsynets umiddelbare vurdering falder tilsynet med behandlingen af personoplysninger omfattet af betænkningen uden for Datatilsynets kompetenceområde.

Datatilsynet har derfor ved e-mail af 5. maj 2015 forespurgt Justitsministeriet om, hvilke dele af betænkningen ministeriet ønsker Datatilsynets stillingtagen til. Det ses ikke, at Justitsministeriet har svaret herpå.

Datatilsynet har på det foreliggende grundlag ikke umiddelbart nogen yderligere bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Morten Tønning

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

Justitsministeriet
Politi-og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato. 28. maj 2015

Ved mail af 21. april 2015 har Justitsministeriet anmodet om Dommerforeningens eventuelle bemærkninger til betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Dommerforeningen har behandlet høringen på et bestyrelsesmøde.

En udvidelse af ordningen med at videoafhøre børn bør ske under hensyn til princippet om bevisumiddelbarhed og tiltaltes mulighed for at varetage sit forsvar.

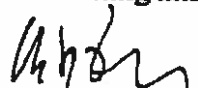
Dommerforeningen er repræsenteret i Strafferetsplejeudvalget, der har afgivet en enstemmig betænkning.

Dommerforeningen kan tilslutte sig udvalgets forslag.

Der henvises til sagsnr. 2015-731-0048

Dette svar sendes kun elektronisk.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

dommerfuldmægtigforeningen

Justitsministeriet

Odense, den 19. maj 2015

Vedr. Høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager, Deres sagsnr. 2015-731-0048

Justitsministeriet har ved e-mail af 21. april 2015 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til forslaget.

Foreningen skal i den anledning meddele, at der ikke er bemærkninger til betænkningen.

Dette høringssvar sendes alene elektronisk til: strafferetskontoret@jm.dk.

På foreningens vegne,

Teresa Lund Tøgern
Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10

1216 København K

strafferetskontoret@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

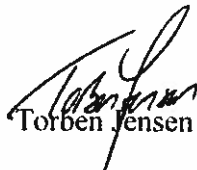
DATO: 18. maj 2015
SAGSNR.: 2015 - 1165
ID NR.: 347895

Høring - over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Ved e-mail af 21. april 2015 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Fra: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Sendt: 8. maj 2015 15:26
Til: ÆStrafferetskontoret (951s18)
Emne: VS: Betænkning 1554
Vedhæftede filer: Betænkning 1554 [DOK1561782].PDF; høringsbrev (andre) [DOK1560335].pdf; Høringsliste [DOK1545502].pdf; fesdaPacket.xml

HK Landsklubben Danmarks Domstole har ingen bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen
Kate Kengen
Kontorfuldmægtig

Københavns Byret
Domhuset
Nytorv
1450 København K

M +45 2163 9834
D +45 9968 7072
@ kake@domstol.dk

Fra: Sana Aranda (951saa) [<mailto:saa@jm.dk>]
Sendt: 21. april 2015 15:47
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; bupl@bupl.dk; sek@boernogfamilier.dk; boermehushovedstaden@sof.kk.dk; boemehusmidt@aarhus.dk; boermehusnord@aalborg.dk; boemehussjaelland@naestved.dk; boemehussyd@odense.dk; brd@brd.dk; bf@boernesagen.dk; bv@bornsvilkar.dk; cmm@servicestyrelsen.dk; dlf@dlf.org; dp@dp.dk; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; Mikael Sjöberg; dch@dch.dk; dkr@dkr.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; hoeringer@dommerfm.dk; lsc@ankl.dk; fsd@rk.dk; fas@dadl.dk; Kate Kengen; info@humanrights.dk; mail@joan-soestrene.dk; info@justitia-Int.org; info@kfumsoc.dk; kl@kl.dk; 'Københavns Byret'; pt@swlp.dk; ptu@ptu.dk; info@voldsramtekvinder.dk; voldsofre@voldsofre.dk; krim@krim.dk; vnn.stat@hktillidsvalgt.dk; sekretariat@lokk.dk; kontakt@lmsa.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; sk@offerraadgivning.dk; mail@politiforbundet.dk; redbarnet@redbarnet.dk; formand@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; post@udsatte.dk
Cc: Rasmus Nexø Jensen
Emne: Betænkning 1554

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Justitsministeriet
Att.: Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Polititorvet 14
1780 København V

Tlf. 45 15 36 50
Fax 45 15 01 39

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

Høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Ved e-mail af 21. april 2015 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om eventuelle bemærkninger til ovennævnte betænkning.

19. maj 2015

DKR-nummer:
15-131-0330

Det Kriminalpræventive Råd (DKR) skal indledningsvist bemærke, at DKR anser tiltag, som forbedrer vidners oplevelse af straffeprocessen, og som mindsker den psykiske belastning for børn og unge, som positive, når sådanne tiltag ikke sker på væsentlig bekostning af tiltaltes retssikkerhed.

Sagsbehandler: AVO

Direkte tlf.: 45153671

Fra et forebyggelsesperspektiv anser DKR det for positivt, at anvendelsesområdet for videoafhøring af børn udvides til de i betænkningen foreslåede aldersgrupper. Navnlig støtter DKR, at en hurtig afhøring, som ikke skal gentages giver grundlag for, at børnene og de unge hurtigt kan lægge begivenheden bag sig og modtage den nødvendige psykologiske eller anden behandling. Fra et kriminalpræventivt synspunkt er dette særligt relevant med hensyn til at undgå en eventuel fremtidig reviktimisering, som i relation til bl.a. voldsforbrydelser og visse seksuelle overgreb udgør et betydeligt problem.

Mail: AVO@dkr.dk

En generel forbedret oplevelse af og forventning til retssystemet hos vidner kan bidrage til, at flere personer anmelder den forbrydelse, de har været udsat for. DKR anser en høj anmeldelsestilbøjelighed for at være et centralt element i forebyggelsen af kriminalitet, hvilket ikke mindst er tilfældet, fordi myndighedernes kendskab til såvel kriminalitetsudviklingen som særlige risikogrupper er afgørende for, at der kan sættes ind med målrettede kriminalpræventive tiltag.

Foruden ovennævnte bemærkninger har DKR ikke yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

Marianne Becker Andersen
Analyse- & Kommunikationschef

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
strafferetskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8869
MOBIL 3269 8869
HSC@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/31821/HSC

**HØRING OVER BETÆNKNING NR. 1554/2015 OM
VIDEOAFHØRING AF BØRN OG UNGE I
STRAFFESAGER**

13. MAJ 2015

Justitsministeriet har ved e-mail af 21. april 2015 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Strafferetsplejeudvalget anbefaler i betænkningen, at brugen af videoafhøring af børn i straffesager udvides, således at der altid skal kunne foretages videoafhøring af børn på 13 og 14 år i sager om seksualforbrydelser eller vold begået inden for familien. Udvalget foreslår også, at andre børn og unge under 18 år skal kunne videoafhøres i særlige situationer. Betænkningen indeholder et kapitel om Danmarks internationale forpligtelser på området, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Strafferetsplejeudvalgets anbefaling og lovforslag er efter instituttets opfattelse udtryk for en grundig og balanceret gennemgang og vurdering af tiltaltes mulighed for at varetage sit forsvar - herunder princippet om bevisumiddelbarhed - over for hensynet til at beskytte barnet og hensynet til at opnå en uforbeholden og detaljeret forklaring fra barnet.

Der henvises til sagsnr. 2015-731-0048.

Med venlig hilsen

Helle Schaumann

Børnerådet

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

19. maj 2015
J.nr. 3.7.27/sgH

Børnerådets bemærkninger til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring

Børn og unge, der har været udsat for eller har overværet alvorlige forbrydelser, skal behandles skånsomt i mødet med politi og retsvæsen. Sker dette ikke, kan barnets helbredelse være i fare.

Rigshospitalets Center for Seksuelle Overgreb og Børnerådet har i et notat til Strafferetsplejeudvalget (bilag 1 til betænkningen) redegjort for børns oplevelse af at vidne i retssager vedr. seksuelle overgreb¹. På baggrund af notatet anbefaler Børnerådet en forhøjelse af aldersgrænsen for anvendelse af videoafhøring i straffesager om seksuelle overgreb fra de nuværende 12 år til 15 eller 16 år, sådan som man har gjort i alle de andre nordiske lande.

Det glæder Børnerådet, at Strafferetsplejeudvalget anbefaler en udvidelse af anvendelsesområdet for videoafhøring, så det også omfatter børn i alderen 13 til 14 år. Børnerådet tilslutter sig endvidere udvalgets opfattelse, at børn op til 15 år, der har været *vidner til overgreb*, også - altid - skal omfattes af ordningen, jf. bet. si. 138 f.

Generelt ville Børnerådet anse det for hensigtsmæssigt, at børn under 15 altid skulle have ret til videoafhøring uanset forbrydelsens karakter. Efter udvalget anbefaling er ordningens område imidlertid først og fremmest straffelovens kap. 24 om seksualforbrydelser.

Det samme gælder spørgsmålet om *vold i familien* (straffelovens § 237 om drab og §§ 244 – 246 om vold). Udvalget anbefaler, at ordningen også – altid – skal gælde her, også for både ofre og vidner.

Derimod vil sager om vold mod en 13 – 14 årig begået af en fremmed person ikke automatisk være omfattet af ordningen. Det begrundes med, at forbrydelser inden for familien er særligt belastende for barnet. Dette er formentlig generelt korrekt, men konklusionen – at der så som udgangspunkt ikke kan videoafhøres, når der ikke er tale om en nærtstående gerningsmand - finder Børnerådet ikke tilstrækkeligt hensyntagende til barnet. Rådet understreger derfor, at der bør skønnes konkret i hvert enkelt tilfælde, og at dette må fremgå tydeligt af bemærkningerne til et fremtidigt lovforslag.

¹ Se endvidere Børnerådets publikation "Retten er ikke et sted for børn"
<http://www.boerneraadet.dk/media/109947/Retten-er-ikke-et-sted-for-boern.pdf>

Børnerådet

Hvis *særlige omstændigheder taler for det*, kan unge op til alderen 18 år efter udvalgets anbefaling også videoafhøres efter en konkret vurdering i hvert tilfælde. Udvalget lader ikke til at anbefale en udvidelse i forhold til tidligere retspraksis, hvor det har været vanskeligt at opnå tilladelse til videoafhøring. Udvalget skriver i kap. 10.2.4.3.: ”Af hensyn til det grundlæggende princip i dansk strafferetspleje om bevisumiddelbarhed bør unge i alderen 15 – 17 år derfor som det helt klare udgangspunkt afgive vidneforklaring i retten og således ikke videoafhøres”. Videre, at der kun kan være tale om sager, hvor den unge er offer, ikke vidne. Dog understreger udvalget i kap. 10.2.4.1, at unge med alvorlig psykisk lidelse eller anden væsentlig funktionsnedsættelse kan videoafhøres efter de samme regler, som kan give adgang til videoafhøring *for voksne* med samme lidelse eller funktionsnedsættelse. Børnerådets anerkender naturligvis princippet om bevisets umiddelbarhed, men har det håb, at et eventuelt lovforslag på baggrund af betænkningen udformes med øget forståelse for, at også unge i alderen 15 - 17 år kan have et berettiget behov for den beskyttelse, som videoafhøring yder, og som kan veje tungere end dette princip.

Udvalget behandler bl.a. i kap. 4.1 den konkrete vurdering, der kan afgøre, om videoafhøring er en mulighed, når der ikke er tale om overgreb eller familieviolence. Her omtales særligt politiets og anklagemyndighedens vurdering af barnets psykiske udvikling og tilstand. Børnerådet vurderer imidlertid, at den faglighed, der muliggør en sådan vurdering, næppe hører til disse myndigheders særlige kompetenceområde. Et evt. lovforslag bør derfor nærmere specificere kravene for denne vurdering, der må inkludere fagpsykologisk bistand.

I betænkningens kap. 11 om øvrige anbefalinger understreger udvalget mht retssystemets behandling af børn, der ikke videoafhøres, at *sagerne bør behandles så hurtigt som muligt*. Udsagnet følges desværre ikke op af konkrete forslag, der kunne løse problemet med meget lange ventetider.

Politiafhøringen bør tilpasses barnets alder, udsatte situation og kognitive evner og finde sted i ”imødekommende” omgivelser. Videre skal børn og unge modtage ”fyldstgørende information og vejledning om deres retsstilling og sagens forventede forløb på en måde, som de har mulighed for at forstå.”

Udvalget understreger videre, at der i sager, hvor børn og unge skal afgive forklaring i retten, så tidligt som muligt under forberedelsen af sagen skal træffes forhåndsafgørelse om dørlukning eller om, at tiltalte skal forlade lokalet under vidneafhøringen. Hermed kan presset mindskes på den unge i perioden op til forhandlingen i retten.

Disse anbefalinger kan kun ønskes velkomne af Børnerådet, der imidlertid savner konkrete og specifikke anvisninger fra udvalget på flere af punkterne.

Børnerådet opfordrer til, at et evt. lovforslag udformes med maksimal hensyntagen til den sårbare situation, som unge befinder sig i, når de møder retssystemet både som vidner og som ofre. Det bør derfor bl.a. kun være særligt uddannede afhørere, der foretager (video)afhøring

Børnerådet

af børn og unge i disse sager (kap. 11.3.2), ligesom det *skal* undgås, at barnet eller den unge konfronteres med tiltalte i forbindelse med retsmøde (kap. 11.3.4).

Børnerådet ønsker afslutningsvis at henlede opmærksomheden på Børnekonventionens art. 39, der forpligter staten til at træffe passende forholdsregler for at fremme fysisk og psykisk helbredelse af et barn, der har været udsat for overgreb, og at dette skal ske under forhold, der fremmer barnets sundhed, selvrespekt og værdighed.

Konventionens artikel 40 har heller ikke haft Strafferetplejeudvalgets opmærksomhed og har derfor ikke haft den betydning for resultatet, som Børnerådet kunne ønske. Artiklen handler om børns møde med retsvæsenet som *mistænkte eller anklagede*, men de samme grundlæggende hensyn til børns sårbarhed og rettigheder, der ligger bag bestemmelsen, gælder imidlertid også for børn, der er *vidner eller ofre* for forbrydelser. Børnerådet bemærker her særligt artiklens pkt. 3, der pålægger staten at "sørge for at fremme indførelsen af love, fremgangsmåder, myndigheder og institutioner, som er specielt tilpasset børn....".

De danske forpligtelser på dette område synes på denne baggrund ganske klare, og Børnerådet kan med disse kommentarer tilslutte sig betænkningens hovedresultater.

Rådet ser videre frem til, at regeringens udspil "En ungdom uden kriminalitet" virkeliggøres. Forslaget her om strategier for retskredsenes møde med børn og unge markerer et gennembrud for etableringen af de særlige børnevenlige procedurer, der står meget højt på dagsordenen både i FN og i EU-regi. Børnerådet ser frem til et konstruktivt samarbejde med myndighederne, særligt Domstolsstyrelsen, om den konkrete udformning af strategierne.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

18. maj 2015

Udtalelse vedr. betænkning 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Børns Vilkår takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ovennævnte betænkning. Børns Vilkår er glade for den prioritering af området det omfattende arbejde, der ligger forud for afgivelse af betænkningen, er udtryk for.

Børns Vilkår er særdeles positive overfor udvalgets forslag om at børn op til 15 år, der har været udsat for seksuelle overgreb, vil blive tilbudt at blive videoafhørt.

Børns Vilkår har modtaget henvendelser fra børn og unge, der har været udsat for overgreb. De var nervøse for at skulle afgive vidneforklaring i retten og havde svært ved at forstå den lange ventetid. De følelser de giver udtryk for bekræftes af Børnerådets undersøgelse 'Retten er ikke et sted for børn – børn som vidner i sager om seksuelle overgreb', og det er vores opfattelse, at de kan overføres også til sager, der ikke handler om seksuelle overgreb, men f.eks. om vold.

Børns Vilkår finder derfor, at børn under 15 år altid burde have ret til videoafhøring uanset forbrydelsens karakter. Det er belastende og i nogle tilfælde direkte traumatiserende for børnene at skulle vidne.

Udvalget anbefaler at udvide ordningen i de tilfælde, hvor hensynet til at beskytte barnet eller den unge er særligt tungtvejende. Dette vil efter en konkret vurdering gælde for unge helt op til 18 år. Udvalget understreger dog, at unge i alderen 15-17 år som det alt overvejende udgangspunkt bør afgive forklaring i retten. Børns Vilkår så gerne, at man i stedet for alder lavede en konkret vurdering af barnets modenhed og behov. Børns Vilkår har forståelse for at princippet om bevisumiddelbarhed, men vi mener, at hensynet til barnets behov bør tillægges afgørende vægt i disse sager.

Dette gælder også i forhold til ventetid. Børns Vilkår er enig med udvalget i, at disse sager bør behandles så hurtigt som muligt. Børns Vilkår så gerne, at man i højere grad prioriterede at indrette systemet således at man generelt kunne tage særlige hensyn – fx i forhold til berammelsestider – når der var børn involveret i sagen.

Dernæst finder Børns Vilkår det positivt, at der flere steder i betænkningen er henvist til, at der skal laves en konkret vurdering af barnets behov. Børns Vilkår mener dog, at det er af afgørende betydning, at disse vurderinger laves af personer, der er børnefagligt kompetente, hvilket ikke fremgår konsekvent.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Ingrid Hartelius Dall
Jurist

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Mail: strafferetskontoret@jm.dk

12.05.2015

HØRINGSSVAR OM BETÆNKNING NR. 1554/2015 OM VIDEOAFHØRING AF BØRN OG UNGE I STRAFFESAGER

Red Barnet støtter Strafferetsplejerådets anbefalinger af, at anvendelsen af videoafhøring af børn og unge i straffesager udvides til generelt at omfatte børn under 15 års alderen.

Det er dog Red Barnets holdning, at alle børn og unge under 18 år har ret til en særlig skånsom behandling i retssystemet. Red Barnet anbefaler derfor, at mulighederne for videoafhøring af en ung i alderen 15 – 17 år efter den foreslåede opsamlingsbestemmelse, udnyttes mest muligt. I den forbindelse vil Red Barnet anbefale, at beslutninger om hvorvidt opsamlingsbestemmelsen skal anvendes placeres i det tværfaglige team i børnehuset i stedet for hos politiet.

Red Barnet støtter også en praksis, der er mere åben for genafhøring af barnet, hvor dette kan have betydning for en yderligere oplysning af sagen.

Som det fremgår af notatet fra Center for Seksuelle Overgreb og Ekspertgruppens møde med Strafferetsplejeudvalget, så er børn og unges møde med retssystemet i en del tilfælde en unodig belastning, som kunne være undgået ved en mere børnevenlig tilrettelæggelse af forløbet. Strafferetsplejeudvalget anbefaler da også i kapitel 11, at de eksisterende mere skånsomme muligheder, bl.a. at afhøre under lukkede døre eller på dommerens kontor, udnyttes bedst muligt af hensyn til barnet eller den unge.

Red Barnet anbefaler dog, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som mere systematisk skal arbejde med at udvikle, beskrive og implementere en børnevenlig retspraksis i alle sager, hvor børn og unge inddrages i retssystemet. Red Barnet bidrager gerne til dette arbejde.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kuno Sørensen'. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Psykolog Kuno Sørensen

ks@redbarnet.dk

Tlf. 25 14 00 69

13. maj 2015

Til
Justitsministeriet
strafferetskontoret@jm.dk

Høringssvar over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

FSD er enig med Strafferetsplejeudvalgets opfattelse af, at "overvejelserne om en eventuel udvidelse af anvendelsesområdet for videoafhøringsordningen bør foretages med udgangspunkt i en afvejning af hensynet til bevis umiddelbarhed og tiltaltes mulighed for at varetage sit forsvar over for hensynet til at beskytte barnet eller den unge og hensynet til at opnå en uforbeholden og detaljeret forklaring fra barnet eller den unge."

Hovedhensynet set med kommunale briller ligger dog primært i at sikre omsorg for de børn og unge, der har været udsat for et overgreb, eller som har været vidne til en forbrydelse begået mod en anden.

FSD er glade for den foreslåede ændring, hvor der altid vil kunne foretages videoafhøring af børn på op til 13-14 års alderen i sager om seksualforbrydelser eller ved vold begået inden for familien. Ligeledes tilslutter FSD sig også udvidelsen, hvor det foreslås, at unge op til 18 år skal kunne videoafhøres i særlige situationer, idet vi vurderer, at dette er en forbedring i relation til beskyttelsen af den unge. Dette skal ses i sammenhæng med, at en videoafhøring vil kunne foregå i mere trygge omgivelser og dermed er en mere skånsom behandling af den unge. En videoafhøring, som kan bruges som bevis under hovedforhandlingen, sikrer også barnet eller den unge en mulighed for hurtigere at afslutte eller at komme i relevant behandling for eventuelt traumatiske hændelser.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. e-mail til strafferetskontoret@jm.dk med kopi til saa@jm.dk og dho@sm.dk

Vedrørende svar på høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Justitsministeriet har den 21. april 2015 bedt KL om eventuelle bemærkninger til betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager. Høringssvaret skal være ministeriet i hænde senest den 19. maj 2015.

Det har desværre ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser i henhold til DUT princippet.

KL har følgende bemærkninger til betænkning om videoafhøring af børn og unge i straffesager:

Udvidelse af videoafhøring af 13-14 årige i børnehusene

I betænkningen anbefales det, at 13-14 årige fremover videoafhøres i børnehusene i sager om seksualforbrydelser eller vold begået inden for familien. Medarbejderne i børnehusene kender allerede denne aldersgruppe, idet den aldersgruppen allerede nu kommer i børnehusene, efter afhøringen hos politiet.

KL er enig i betænkningens anbefalinger, idet en videoafhøring i børnehusene er mere skånsom for barnet og den unge.

Den 19. maj 2015

Sags ID: SAG-2015-02868
Dok. ID: 2024455

hgh@kl.dk
Direkte 3370 3249
Mobil 4025 7643

Weidekampsgade 10A
Postboks 337
0
2300 København S

www.kl.dk
Side 1/2

Mulighed for videoafhøring af unge 15-17 årige i børnehuse

I betænkningen anbefales det, at unge i alderen 15-17 år kan videoafhøres i børnehuse, under særlige omstændigheder. Denne gruppe unge er ligeledes allerede kendt i børnehuse.

KL er også enig i betænkningens anbefalinger vedrørende den 15-17 årige.

Behov for øget ressourcer i børnehuse

Udvidelse af målgruppen for videoafhøring i børnehuse vil betyde et øget træk på børnehusmedarbejdere, som i forhold til gældende lovgivningen deltager i alle afhøringer, der foretages i huset.

Udvidelsen af målgruppen vil også medføre et øgede pres på videoafhøringsfaciliteter i børnehuse, og et øgede pres på de øvrige faciliteter i børnehuse såsom venterum og opholdsrum for børn og unge, og deres omsorgspersoner.

KL tager forbehold for den ekstra ressourcebelastning, der er forbundet med denne opgave.

Længere transporttid for de kommunale sagsbehandlere

Som noget nyt skal de kommunale sagsbehandlere deltage i videoafhøring af de 13-17 årige i børnehuse. Tidligere blev disse unge afhørt på politistationer. I nogle af sagerne får de kommunale sagsbehandlere en længere transporttid, afhængigt af børnehuses beliggenhed i forhold til politistationen.

KL tager ligeledes forbehold for den ekstra ressourcebelastning, der er forbundet med denne opgave.

Med venlig hilsen

Tina Wahl

Fra: Lisa Pernille Spitz [ZJ6U@sof.kk.dk]
Sendt: 13. maj 2015 12:27
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Emne: Høringssvar fra Børnehus Hovedstaden vedr. betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Høringssvar fra Børnehus Hovedstaden vedr. betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Børnehus Hovedstaden støtter lovforslaget. Lovforslaget vedrører lige præcis Børnehusenes målgruppe. Vi har via vores daglige arbejde med målgruppen kendskab til, hvor belastende det kan være for børn over 13 år, der har været udsatte for vold eller seksuelle overgreb at skulle vidne i retten – ikke mindst når overgrebet er foregået i barnets nærmeste relationer.

Vi forventer, at Børnehusene - såfremt loven bliver vedtaget - vil kunne spille en mere aktiv rolle i flere sager med større børn i.f.t. at kunne koordinere og følge dem. Det, at afhøringerne rent fysisk kommer til at foregå i Børnehusene, vurderer vi vil medføre, at vi i højere grad kan hjælpe med at koordinere og tilrettelægge mere skånsomme forløb for børnene.

Vi forventer at et øget antal videoafhøringer vil medføre øget ressourceforbrug blandt børnehusenes medarbejdere og håber, at dette tages med i de videre betragtninger i.f.m. implementering af loven i praksis.

Med venlig hilsen

Pemille Spitz
Konstitueret leder

Børnehus Hovedstaden
tlf. 20359593
mail: zj6u@sof.kk.dk

Københavns Kommunes Socialforvaltning
Borgercenter Born og Unge

Børnehus Hovedstaden
Henrik Pontoppidansvej 8
2200 København N
Tlf. 33173030
Web: www.boemehuse.dk/hovedstaden

**Vedr. høring over betænkning nr. 1554/2015 om
videoafhøring af børn og unge i straffesager.**

Børnehus Midt har været i drift siden oktober 2013.

D. 19. maj 2015

Vores opgave er at koordinere og sikre en sammenhængende og skånsom indsats omkring de børn, der har været udsat for seksuelle overgreb og vold.

Aarhus Kommune

Vi har siden opstarten haft omkring 250 Børnehussager.

*Børnehus Midt.
Marseis Boulevard 179.
8000 Aarhus.*

Vi anbefaler, at aldersgrænsen for videoafhøring af børn i Børnehuset sættes op til 15 år på baggrund af følgende erfaringer:

- I udgangspunktet betragter vi en 15 årig som et *barn*, der har behov for at afgive forklaring i lokaler ".. indrettet med fokus på, at miljøet skal være børne- og ungevenligt, så barnet eller den unge oplever omgivelserne som så trygge som muligt" (Kvalitetsstandarder for Børnehuse i Danmark, s. 11)
- Ved videoafhøring i Børnehus regi, får barnet eller den unge mulighed for at afgive forklaring i en tryk ramme og undgå det pres det ofte er at møde op i retten. Det vil ydermere lette barnet/den unge for det psykiske pres det er, i det hele taget, at skulle fortælle detaljeret om de ofte skamfulde og meget grænseoverskridende oplevelser de har erfaret, i forbindelse med seksuelle/voldelige overgreb, i en mere åben ramme i retten.
- Tidshorisonten for at planlægge og afvikle en videoafhøring i Børnehuset er væsentlig kortere end et tilsvarende forløb med fremmøde i retten. Barnet eller den unge får indenfor kort tid mulighed for at afgive forklaring, og forbedrer således sine muligheder for at komme videre i sit liv – og ikke afvente at sagen kommer i retten.
- Krisesamtaler til barnet er lettere tilgængelige når den samlede indsats foregår i Børnehuset.

*Telefon nr.
89401100 / 89401108
Mobil 41858722*

*Mail:
domo@aarhus.dk*

- Rammen i Børnehuset for afvikling af videoafhøringen er mere børne-ungdomsvenlig end en politistation.
- Hensigten med Børnehusene er så vidt muligt at samle indsatsen et sted – dette bør således også gælde for børn og unge op til 15 år.
- Ved at videoafhøringen finder sted i Børnehuset, vil det her være muligt at komme i dialog med kommunens rådgiver, hvilket vil fremme beslutning om at sende/sikre at sagen kommer i Børnehuset.

Hvis beslutningen om at hæve aldersgrænsen bliver vedtaget, vil vi imidlertid gøre opmærksom på, at dette jf. politiet opgørelser, vil betyde en stigning på 50 % i antallet af videoafhøringer.

Dette vil således afstedkomme et **massivt** øget arbejdspress i Børnehuset og behov for at tilføre medarbejderressourcer - for både behandlere og administration. Der vil derudover blive behov for mere plads dels til afvikling af selve videoafhøringen, men dels også venterum til børnene med omsorgspersoner, sagsbehandlere, advokater mv.

Venlig hilsen

Dorthe Mønsted
Funktionsleder

Børnehus Midt

Ungdomscentret|Socialforvaltningen|Aarhus Kommune

Marselis Boulevard 179|8000 Aarhus C.

Telefon: 89 40 11 08 |

E-mail: domo@aarhus.dk

Til Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Børnehus Sjælland ønsker generelt, at støtte betænkningen og i lighed med denne anbefale videoafhøring af børn i alderen 13-14 år i børnehusene. Børnehus Sjællands erfaring med børn og unge viser som betænkningen også peger på, at videoafhøring i børnehusene er en mere skånsom afhørings form for barnet, ligesom kvaliteten af den efterfølgende kriseintervention øges med denne tidlige introduktion til et Børnehus. Erfaringer peger også allerede på, at i sager hvor et barn er afhørt i et Børnehus, fungerer den tværsektorielle udredning og samarbejdet mellem myndighederne bedre, til stor fordel for de involverede børn.

Betænkningen forholder sig til de ressourcemæssige hensyn og i den forbindelse udvidelsen af anvendelsen af børnehusene. Kapacitetsudnyttelsen af videoafhøringsfaciliteter i Børnehus Sjælland viser, at der fortsat er ledig kapacitet, idet der fra september 2014 til april 2015 har været i gennemsnit 12-13 arbejdsdage pr. måned uden booking. Det vurderes derfor umiddelbart, at Børnehus Sjælland vil kunne rumme den øgede efterspørgsel på videoafhøring og monitorrum.

Til gengæld vil Børnehus Sjælland blive udfordret på øvrige faciliteter såsom venterum og opholdsrum for børn og unge, og deres omsorgspersoner. Dette baseres på erfaringer i Børnehus Sjælland, hvor Midt- og Vestsjællands politi, af hensyn til egne ressourcer, samler afhøringer på bestemte ugedage. Her oplever vi i Børnehus Sjælland, at det har givet et mærkbart ekstra pres på faciliteterne.

Flere afhøringer vil desuden betyde et øget træk på børnehus medarbejdere, som iht. gældende regler sidder med i monitorrummet, når der foretages en videoafhøring. Børnehusmedarbejderens tilstedeværelse har vist sin styrke ved allerede meget tidligt i et sagsforløb, at kunne medvirke til koordinering af den videre udredning i sagen, samt at kunne give myndighedssagsbehandleren fra kommunen nødvendig sparring og konsultativ støtte umiddelbart efter afhøringen.

Betænkningen giver desuden mulighed for afhøring i børnehusene af unge 15-17 årige, og set ud fra et børnehus perspektiv giver det god mening, idet de unge ligeledes kan profitere af et miljø der er tilpasset unge, ligesom muligheden for tidlig kriseintervention og koordinering af det videre udredningsforløb.

Børnehus Sjælland anbefaler derfor, at afhøring af 15-17 årige der har været udsat for overgreb, i langt højere grad end hidtil foretages i et børnehus.

Med venlig hilsen

Kim Risom Rasmussen
Leder

Børnehus
Sjælland

Troensevej 10
4700 Næstved

Telefon +45 5588 3380
boernehussjælland@naestved.dk
www.boernehuse.dk/sjaelland

Dato 13. maj 2015

Referencer

Kim Risom Rasmussen
Direkte +45 2545 0986
Mobil +45 5588 2960
kiris@naestved.dk

NÆSTVED
KOMMUNE

Børnefamilie
Enheden

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Sendt pr. mail

19.05.2015

Høringssvar vedr. betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Offerrådgivningen i Danmark (OID) takker for muligheden for at kommentere betænkningen.

Det er et længe ventet initiativ, som Offerrådgivningen hilser velkomment. Der er tale om børn og unge i en meget sårbar situation, og retssager vil virke som en meget stor belastning for dem, og ikke mindre ved behandling ved to retsinstanter.

Set i lyset af børnenes ofte forfærdelige oplevelser, vil det være ønskeligt, om aldersgrænsen som minimum vil være 18 år.

Vi kan derfor anbefale, at de i betænkningen stillede forslag nyder fremme.

Med venlig hilsen,
Steen Knudsen
Landsformand

Offerrådgivningen

OFFER
VIDNE
PÅRØRENDE

offerraadgivning.dk

Sendt til strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Morten Holland Helde, Strafferetskontoret

19. maj 2015
04770-0013/HH/RSS

Høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Ifølge aftale med Hjælp Voldsofre sendes herved vore bemærkninger til betænkning om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Hos Hjælp Voldsofre kan vi genkende de reaktioner, der er beskrevet i notatet fra Jullane Marie Centret optrykt i betænkningen som bilag 1 og hilser det særdeles velkomment, at der i højere grad tages hensyn til børn og unge, som er involveret i straffesager som forurettede eller blot som vidner.

Hjælp Voldsofre støtter fuldt ud en udvidelse af brugen af videoafhøringer og mener tilmed, at man kunne have overvejet at indføre en regel om, at alle børn under 15 år uanset forbrydelsens karakter skal afhøres til video.

Strafferetsplejeudvalget lægger op til en obligatorisk videoafhøring af børn under 15 år i sager om overtrædelser af staffelovens § 210, kap. 24 samt vold i familieforhold, men det må erkendes, at samme hensyn til barnet, som taler for at gennemføre videoafhøring i disse sager, efter omstændigheder kan tale for at gennemføre videoafhøring i andre sager med personfarlig kriminalitet.

Således som Strafferetsplejeudvalgets forslag til ny RPL § 745e er formuleret, vil børn i alderen 13 – 14 år kun kunne videoafhøres efter opsamlingsbestemmelsen, hvis der efter en konkret vurdering er tungtvejende behov af samme karakter, som der er i sager om seksualforbrydelser og familievold. Det nævnes som eksempel en sag om ulovlig tvang eller menneskehandel, hvis sagen konkret vurderes at være stærkt belastende for barnet. Det kan imidlertid være en ganske vanskelig vurdering for politiet og anklagemyndigheden at skulle træffe afgørelse om, hvorvidt en videoafhøring skal gennemføres på et ganske tidligt tidspunkt i sagens efterforskning og selvsagt på et tidspunkt, hvor det reelt ikke vides, hvad barnet vil forklare og således ikke vides, hvor stærkt belastende hele sagen vil være for barnet.

Hjælp Voldsofre anbefaler derfor et større tiltænkt anvendelsesområde for opsamlingsbestemmelsen i den foreslåede § 745e, stk. 1, nr. 3 end det umiddelbart lægges op til i Strafferetsplejeudvalgets betragtninger.

Det bør overvejes, at det alene er barnets særlige beskyttelsesbehov og således hensynet til barnets eller den unges personlige forhold, der skal tale for en videoafhøring, altså uden skelen til en konkret vurdering af den potentielle forbrydelses karakter. For mange børn og unge vil alene det forhold at være involveret i en politimæssig efterforskning være særlig utrygt og belastende, uanset forbrydelsens karakter. Det bør i udpræget grad tilstræbes, at afhøring gennemføres hurtigt og så skånsomt som muligt med henblik på, at barnet kan lægge det bag sig, og ikke skal afvente en kommende retssag. Det opnås kun, hvis afhøringen er optaget på video (DVD) og kan afspilles i retten, og barnet ikke behøver at møde.

Med disse bemærkninger forekommer selve formuleringen af den foreslåede RPL § 745e for så vidt forsvarlig, idet de "særlige omstændigheder" som anført i den foreslåede opsamlingsbestemmelsen, § 745e, stk. 1, nr. 3 bør uddybes i bemærkningerne, og hovedreglen bør være, at der anvendes videoafhøring af alle børn under 15 år i sager om personfarlig kriminalitet.

For så vidt angår de processuelle bestemmelser findes det hensigtsmæssigt, at der fastsættes en 4 ugers frist for en forsvarers mulighed for på vegne mistænkte/sigtede at fremsætte protest mod, at en på video optaget forklaring af et barn/en ung afspilles som bevis i retten. Det kan for så vidt også tiltrædes, at retten træffer afgørelse på baggrund af indlæg fra forsvarer og anklagemyndighed.

Der bør dog åbnes mulighed for eventuelle bemærkninger fra barnets bistandsadvokat, idet bistandsadvokaten har deltaget i den indledende afhøring og i mange tilfælde efterfølgende har haft en kontakt med den, som barnet opholder sig hos; det være sig en forældremyndighedsindehaver eller kommunen ved en (midlertidig) anbringelse af barnet.

Ovenstående vil stemme godt overens med Strafferetsplejeudvalgets opfordring til, at bistandsadvokaten så tidligt som muligt forbereder barnet på, hvordan forløbet i retten kan forventes at blive (betænkningens side 166).

Ligeledes bemærkes i relation til bistandsadvokatens rolle, at det bør overvejes, at bistandsadvokaten i samarbejde med barnet/ forældremyndighedsindehaveren/ den person, der under sagen har barnet i sin varetægt under helt særlige omstændigheder kan kræve en genafhøring af barnet. Det må antages, at bistandsadvokaten på barnets vegne kan fremsætte anmodning om en genafhøring, hvorefter det vil være politiet og anklagemyndigheden, der afgør, om en genafhøring skal finde sted. Hvis der gives afslag herpå, har bistandsadvokaten/barnet ingen muligheder for at få afprøvet relevansen og det rimelige i en eventuel genafhøring.

Heroverfor står, at forsvareren på vegne af mistænkte/sigtede har mulighed for at kræve en genafhøring. Såfremt politiet/anklagemyndigheden afslår en genafhøring, kan dette spørgsmål indbringes for retten. I disse sager er det således i dag - hvilket der ikke i betænkningen er foreslået nogen ændring af - at barnets advokat/bistandsadvokaten ikke har nogen processuelle beføjelser.

I lyset af det i bilag 1 til betænkningen, det vil sige notat af 2. marts 2015 anførte om, at flere afhøringer ikke nødvendigvis er belastende for et barn men tværtimod kan være særdeles relevant i de situationer, hvor et barn har været udsat for længerevarende seksuelle overgreb, bør der indrømmes bistandsadvokaten som repræsentant for barnet/den unge mulighed for at fremsætte be-

gæring om genafhøring af barnet med heraf mulighed for at opnå en retslig afgørelse af dette spørgsmål, såfremt sagens parter modsætter sig dette.

Dette vil være en afvigelse af det sædvanlige udgangspunkt om, at en forurettet i en straffesag ikke har mulighed for at foreslå særligt bevis optaget. Imidlertid må den mistænkte/sigtede og efter omstændighederne senere tiltaltes Interesser vil være tilstrækkeligt varetaget ved det helt sædvanlige udgangspunkt om den fri bevisbedømmelse, som retten i alle tilfælde vil foretage ved den endelige hovedforhandling.

Hensynet til det forurettede barn/den forurettede unge bør vægtes højt i disse sager, hvilket vil stemme godt overens med de EU retlige forpligtigelser, Danmark vil få, når og hvis direktivet om seksuelt misbrug af børn (direktiv 2011/93/EU) og dele af offerdirektivet (direktiv 2012/29/EU) skal inkorporeres i dansk ret.

Med disse bemærkninger vil Hjælp Voldsofre med interesse følge endnu en forbedring af forurettedes retsstilling og øget hensyntagen til den særlige sårbarhed, der notorisk følger af at være offer for en forbrydelse.

Med Venlig hilsen

Helle Hald
Partner, advokat (L)
hh@siriusadvokater.dk

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmen 10
1216 København K

København, den 15. maj 2015

Vedrørende høring over betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager - sagsnr. 2015-731-0048.

Foreningen Joan-Søstrene har modtaget ovennævnte betænkning til høring.

Joan-Søstrene, som i snart 40 år har rådgivet kvinder udsat for vold, voldtægt, incest og sexuel chikane, er som udgangspunkt positive overfor den foreslåede ordning, som må ses som en styrkelse af forurettedes vilkår og retsstilling. Særligt der, hvor den eller de forurettede er børn, helt unge eller psykisk skrøbelige vil muligheden for at undgå en indenretslig afhøring kunne være af stor betydning. Som udvalget så rigtigt fastslår, så bør der ikke lægges unødige hindringer i vejen for, at børn og helt unge hurtigst muligt kan komme sig over overgrebet ved at modtage behandling uden samtidigt at skulle afvente fremmøde i en måske meget senere retssag, eventuelt endda i to instanser.

I forbindelse med reglerne om beskikkelse af bistandsadvokat har Joan-Søstrene dog en bekymring, således som reglerne eksisterer og praktiseres i dag og tilsyneladende efter betænkningen fortsat kommer til at fungere. Ordningen er nemlig ikke obligatorisk, men kun fakultativ og derfor overladt til politiet at forvalte.

Erfaringen fra Joan-Søstrenes rådgivning er nemlig den, at politiet ofte enten "glemmer" at nævne muligheden for beskikkelse af bistandsadvokat eller i hvert ikke forklarer forurettede, hvorfor denne bør have en sådan advokat beskikket. Det resulterer i, at mange af Joan-Søstrenes brugere aldrig er blevet tilbudt en bistandsadvokat ved anmeldelse af et sexuel overgreb, eller i hvert fald ikke har forstået tanken bag en sådan beskikkelse. Så meget desto mere kan man vel ikke forvente, at et barn eller ungt menneske skal kunne

forholde sig til advokatbeskikkelse, eller at den pågældende forurettedes værge skal magte samme beslutning i situationen.

Det fremgår ganske vist af betænkningen, at der efter politiets begæring kan ske beskikkelse af bistandsadvokat for et forurettet barn eller ungt menneske, såfremt f.eks. værgen har frabedt sig beskikkelse på forurettedes vegne. Imidlertid mener Joan-Søstrene ikke, at dette giver et forurettet barn eller ung den fornødne retssikkerhed, simpelthen fordi advokatbeskikkelsen også i den situation bliver fakultativt og ikke obligatorisk.

Man må i denne sammenhæng være opmærksom på, at der ikke sjældent kan være situationer, hvor værgen ikke har samme interesse som barnet/den unge. Dette kunne f.eks. være tilfældet, hvor gerningspersonen er en ægtefælle med hvem, der er fælleseje. Ud over det rent følelsesmæssige – manglende lyst eller evne til at forstå, at ens partner har begået overgreb mod ens barn – så er her et økonomisk aspekt, idet en efterfølgende straffesag kan medføre et erstatningskrav mod gerningspersonen. Uanset at der i dansk ret er særretten og særhæften i et ægteskab med fælleseje, så kan et sådan erstatningskrav meget vel få økonomiske konsekvenser for den anden ægtefælle, særligt ved en bodeling.

Joan-Søstrene er helt generelt af den opfattelse, at ordningen om bistandsadvokat bør være obligatorisk og ikke fakultativ. Dette gælder særligt i sager, hvor forurettede er mindreårig eller i øvrigt umyndig. I disse sager må lovgivningen af hensyn til retssikkerheden ændres, så der som udgangspunkt altid beskikkes en bistandsadvokat før en politiafhøring.

Såfremt vi kan bistå med yderligere oplysninger eller bemærkninger, står vi naturligvis til rådighed. Vedhæftet følger en folder om os og vores arbejde.

Med venlig hilsen

Joan-Søstrene

JOAN-SØSTRENE Rådgivning & oplysning om overgreb på kvinder

C/O DANNER, NANSENSGADE 1, 1366 KØBENHAVN V

TELEFON: +45 3314 7484 - WWW.JOAN-SOESTRENE.DK

ÅBNINGSTIDER: Mandag og torsdag kl. 18.00 - 20.30

Gratis og anonym rådgivning og samtale til kvinder udsat for vold, voldtægt, incest og sexuel chikane. Rådgivningen har åbent for personlige og telefoniske henvendelser.

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Mødrehjælpen

Den 19. maj 2015

Udtalelse om betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager

Mødrehjælpen vil gerne takke for muligheden for at udtale sig om betænkning 1554/2015 fra Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg.

Mødrehjælpen anerkender det almindelige princip om, at bevisførelsen i straffesager skal ske umiddelbart for den dømmende ret. Mødrehjælpen finder det dog vigtigt, at dette princip kan fraviges, så der således kan foretages videoafhøringer af børn og unge involveret i straffesager om seksuelle overgreb, familievold mv., idet disse børn og unge kan være særligt belastede og derfor være meget sårbare i forhold til afhøringer af politiet og fremmøde i retssager.

Mødrehjælpen vil i nedenstående redegøre mere detaljeret for sine bemærkninger om betænkningen. Mødrehjælpen relaterer sig primært til den dimension i betænkningen, som omhandler børn, der er vidne til familievold, da det er dette område, som Mødrehjælpen har omfattende erfaring med igennem syv års rådgivning og behandling til voldsudsatte kvinder og børn. Mødrehjælpen vil således fokusere på voldsudsatte kvinder og børn i nedenstående kommentarer, men det er samtidig vigtigt at understrege, at både mødre og fædre kan rammes af partnervold. Derfor kan der efter Mødrehjælpen opfattelse også være fædre, som har behov for at føre en sag ved domstolen om partnervold, og som har børn, der kan have behov for at blive videoafhørt.

Udvidelse af den eksisterende ordning om videoafhøring

Mødrehjælpen finder det positivt, at Strafferetsplejeudvalget foreslår at udvide ordningen om videoafhøring til også at omfatte børn og unge på 13 og 14 år. Det er Mødrehjælpen erfaring, at også børn, som er ældre end 12 år, kan udvise meget alvorlige psykologiske symptomer efter at have overværet vold i familien. Mødrehjælpen vurderer derfor, at flere i denne gruppe af børn vil opleve lignende vanskeligheder ved afhøring af politiet og fremmøde i en retssag, som Rigshospitalets Center for seksuelle overgreb fremhæver om 13-15 årige børn, der har været udsat for seksuelle overgreb (jf. bilag et i betænkningen).

Mødrehjælpen finder det som udgangspunkt positivt, at Strafferetsplejeudvalget foreslår en opsamlingsbestemmelse, efter hvilken børn og unge i alderen 15-17 år i særlige tilfælde kan få tilbudt videoafhøring i straffesager. Mødrehjælpen kan imidlertid være

Mødrehjælpen
Direktionen
Nørre Voldgade 80
1358 København K

Tlf. 33 45 86 40

adm@moedrehjaelpen.dk
www.moedrehjaelpen.dk

Protector
MKH Kronprinsesse Mary

bekymret for, at denne bestemmelse sjældent vil blive taget i brug, hvis Strafferetsplejerådets relativt bastante kriterier skal ligge til grund for beslutningen om videoafhøring.

Mødrehjælpen finder, at børn/unge fra 15 år og opefter som udgangspunkt vil være bedre rustet end yngre børn til at håndtere afhøring af politiet og fremmøde i en retssag. Mødrehjælpen anerkender ligeledes, at det er vigtigt, så snart det er muligt i en strafferetssag, fuldt ud at kunne opfylde det førnævnte princip om at bevisførelse skal ske umiddelbart for den dømmende ret.

Men det er også klart for Mødrehjælpen, at selv børn/unge på 15-17 år kan være meget sårbare som følge af oplevelser med vold i familien, hvorfor det er vigtigt også at kunne tilbyde disse aldersgrupper videoafhøring.

Det fremgår af betænkningen, at videoafhøring af en 15-17 årig bør overvejes, hvis den unge har været udsat for voldtægt eller et meget groft voldsforhold begået af forælder eller nærmeste i øvrigt. Desuden skal den unge befinde sig i en særlig udsat situation med sociale problemer og manglende støtte fra andre familiemedlemmer eller netværk¹.

Mødrehjælpen kan som sagt være bekymret for, at det med afsæt i disse kriterier vil være meget få udsatte og sårbare unge på 15-17 år, der har været udsat for eller vidne til overgreb, som vil få tilbudt videoafhøring i en straffesag.

Straffesager uden videoafhøring af børn

Mødrehjælpen er enig med Strafferetsplejeudvalgets anbefaling om, at der i straffesager om seksuelle overgreb, familievold mv., hvor der ikke foretages videoafhøring af barnet/den unge, tages særlige hensyn i politiets afhøring og i forbindelse med retssagen. Mødrehjælpen kan således bakke op om, at afhøringen af barnet/den unge foretages af de særligt uddannede videoafhørere og i imødekommende omgivelser (f.eks. et børnehus), samt at barnet/den unge modtager fyldestgørende og for barnet/den unge letforståelig vejledning om vedkommendes reststilling. Ligeledes er det vigtigt, at bistandsadvokaten forbereder barnet/den unge så tidligt som muligt på retsforløbet, at man er opmærksom på evt. at lukke dørene under afhøring samt at gennemføre denne uden tiltaltes tilstedeværelse eller et andet sted end retslokalet.

Vurdering af behovet for videoafhøring

Det fremgår af betænkningen, at beslutning om videoafhøring af et barn eller en ung i en straffesag må bero på en konkret vurdering. Som Strafferetsplejeudvalget fremhæver, gælder dette både for den nuværende ordning for videoafhøring og skal ifølge udvalget også gælde for den udvidede ordning og opsamlingsbestemmelsen.

Det fremgår ligeledes af betænkningens kapitel tre, at det er politi og anklager, som inden for den nuværende ordning om videoafhøring, tager stilling til, om barnet skal videoafhøres. Det fremgår, så vidt Mødrehjælpen kan se, ikke af betænkningen om denne praksis også foreslås at skulle gælde for udvidelsen af ordningen og opsamlingsbestemmelsen, men Mødrehjælpen går ud fra, at det er tilfældet.

¹ Jf. kapitel ti, afsnit 2.4.3

Mødrehjælpen anerkender, at det er politiet og anklageren, som beslutter, om der skal foretages videoafhøring af barnet eller den unge. Mødrehjælpen vil dog gerne påpege, at det kræver stor børnesagkundskab at opnå tilstrækkelig indsigt i vanskelighederne hos børn/unge, som har været udsat for eller vidne til overgreb, hvorfor det kan være vigtigt, at politiet og anklageren er opmærksomme på at trække på børnesagkyndige vurderinger i forbindelse med beslutningen om videoafhøring. Mødrehjælpen kan ikke ud fra betænkningen se, om politiet og anklagemyndigheden er opmærksomme på at anvende børnesagkyndige vurderinger - f.eks. i forbindelse med myndighedssamarbejdet i børnehusene - men håber, at det er tilfældet, når der træffes beslutning om videoafhøring.

Vold i familien

Mødrehjælpen finder det positivt, at Strafferetsplejeudvalget fremhæver en række straffelovsovertrædelser, hvor der altid skal kunne foretages videoafhøring, såsom seksuelle eller voldelige overgreb mod barnet/den unge, eller hvor barnet har været vidne til overgreb på forældre eller nærmeste i familien.

Mødrehjælpen oplever dog en tendens til et stærkt og primært fokus på seksuelle overgreb mod børn og i mindre grad på de andre overgrebstyper - både i Strafferetsudvalgets overvejelser i betænkningen, samt i flere af de forhold i politiets praksis, som betænkningen henviser til. Mødrehjælpen vil fremhæve et par eksempler i nedenstående.

Mødrehjælpen har f.eks. bemærket, at Strafferetsplejeudvalget - som et led i arbejdet med betænkningen - har ønsket at indhente beskrivelser fra personer, der har været udsat for straffelovsovertrædelser og ikke har fået tilbudt videoafhøring. I den forbindelse har Strafferetsudvalget udelukkende talt med kvinder udsat for seksuelle overgreb. Endvidere hæfter Mødrehjælpen sig ved, at videoafhørerne uddannes igennem uddannelserne "Seksuelle overgreb mod børn" og "Videoafhøring af børn i sædelighedssager"². Rigsadvokatens meddelelse (RM 2/2007), som betænkningen henviser til, fokuserer også primært på seksuelle overgreb mod børn og sekundært på andre typer af overgreb.

Mødrehjælpen kan ikke sige noget om, hvorvidt politiet i konkrete sager om straffelovsovertrædelser har tilstrækkeligt fokus på alvorligheden af andre typer af overgreb mod børn end de seksuelle overgreb. Ligeledes vil Mødrehjælpen gerne understrege, at seksuelle overgreb mod børn og unge er meget alvorligt og derfor skal adresseres med stor omhu i straffesager. Mødrehjælpen ønsker dog at understrege, at også børn, som har været udsat for vold i familien, kan være alvorligt belastede, og Mødrehjælpen håber, at der i politiets praksis også er fokus på disse børns behov for særlig beskyttelse i forbindelse med en straffesag.

§ 244 - 246 i straffeloven

Strafferetsudvalget forestår i betænkningens kapitel ti, at der skal kunne foretages videoafhøring af børn i alderen 13-14 år, hvis efterforskningen bl.a. angår overtrædel-

² Det nævnes alene i en sidebemærkning i betænkningen, at uddannelserne også kan kvalificere til videoafhøring af børn i andre sagstyper end sædelighedsovergreb.

ser efter straffelovens § 244 - 246, som omhandler voldsovergreb. Mødrehjælpen ønsker i den forbindelse at pege på et forhold, som ikke vedrører ordningen om videoafhøring i første omgang, men derimod det potentielle problem, at det forekommer vanskeligt at få rejst sager om psykisk familievold efter straffelovens paragraffer.

Mødrehjælpen har ikke haft mulighed for en nærmere gennemgang af retspraksis og domme efter straffeloven, så nedenstående bemærkninger baserer sig på de umiddelbare juridiske vurderinger, som Mødrehjælpen har haft mulighed for at foretage inden for høringens frist.

Det er Mødrehjælpens vurdering, at straffelovens 244 - 246 i overvejende grad vedrører legemsangreb og således primært kriminaliserer fysisk vold. Hvis dette står til troende, er der efter Mødrehjælpens opfattelse mange tilfælde af familievold, hvor man ikke kan rejse sag efter straffeloven, fordi der primært eller udelukkende er psykisk vold i disse familier.

Stort set alle de voldsramte kvinder, som modtager hjælp i Mødrehjælpens indsatser, er ramt af psykisk partnervold, og herudover er ca. 60 % af disse kvinder også ramt af fysisk vold. Og det er tydeligt for Mødrehjælpen, at den psykiske vold har lige så alvorlige konsekvenser for kvinderne og deres børn, som den fysiske vold. Således fremviser kvinderne og børnene dokumenterede store trivselsproblemer pga. stress, depression og PTSD. Den psykiske vold over for kvinden kan antage mange forskellige former. Det kan komme til udtryk i form af vedvarende kritik og ydmygelse fra voldsudøveren, herunder indeholde lange perioder med total afvisning, tavshed og kulde. Det kan også foregå i form af manipulation, hvor den voldsudsattes virkelighedsfornekkelse kommer under stærkt pres, og hvor voldsudøveren udviser ekstrem jalousi og snagen i e-mails, sms'er og telefon. Det ses ofte, at voldsudøveren formår at isolere det voldsudsatte fra familie, venner, job og uddannelse.

Såfremt det bliver muligt fremover at løfte straffesager om psykisk familievold, er det vigtigt at være opmærksom på et eventuelt behov for videoafhøring hos de involverede børn/unge.

Med venlig hilsen

Mads Roke Clausen
Direktør

Hørings svar til Betænkning nr. 1554

Betænkning om videoafhøring af børn og unge i strafferetssager

Afgivet af Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg

Hørings svar fra Børneteamet, Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet

Børneteamet har med glæde læst Betænkning nr. 1554 og hilser anbefalingerne velkommen.

Børneteamet, Center for Seksuelle Overgreb, på Rigshospitalet, har i samarbejde med Børnerådet i 2013 – 2014 foretaget en undersøgelse af over 12 årige børns oplevelser af afhøringerne hos politiet i forbindelse med anmeldelserne af seksuelle overgreb og deres tanker om at skulle vidne i retten samt deres oplevelse af efterfølgende at have vidnet i retten.

Der var dels tale om en interviewundersøgelse af 10 børn i alderen 13 – 16 år, som var i et behandlingsforløb i Børneteamet og som afventede at skulle vidne i retten, dels tale om såkaldte ekspertgruppemøder i Børnerådet med 6 børn i alderen 13 – 18 år, der havde vidnet i retten i forbindelse med det seksuelle overgreb, som de havde været udsat for.

Børnerådets ekspertgrupper er et koncept, hvor børn og unge inddrages ud fra en grundantagelse om, at de er eksperter i deres eget liv og på de særlige livssituationer, de befinder sig i. Ekspertgruppen arbejder gennem to procesmøder med identificering og tematisering af deres oplevelser og anbefalinger. Gruppen har samlet erfaringer og anbefalinger i Børnerådets publikation fra 2014: **Retten er ikke et sted for børn.**

Børneteamet har i sin del af undersøgelsen interviewet børnene om afhøringerne af politiet, om ventetiden og forestillingerne om, hvordan det vil være at skulle vidne i retten, og tankerne om, hvad der vil blive spurgt om i retssalen, samt børnenes viden om, hvad der skulle ske i retten og deres egen rolle i hovedforhandlingerne.

Børneteamet i Center for Seksuelle Overgreb har beskrevet de foreløbige resultater i **Notat til Strafferetsplejeudvalget om udvidet brug af videoafhøring af børn** med anbefaling om en udvidelse af aldersgrænsen for anvendelse af videoafhøring fra den nuværende grænse på 12 år – gerne op til 18 år. (Bilag 1 i Betænkning nr. 1554). Børnerådets Ekspertgruppe har sammen med Børnerådet og Børneteamet haft møde med Strafferetsplejeudvalget og hvor gruppen fortalte om børn og unges oplevelser i mødet med retssystemet.

Strafferetsplejeudvalget anbefaler i betænkningen udvidelse af anvendelsesområdet for videoafhøring, således at også børn i alderen 13 til 14 år videoafhøres.

Unge op til 18 år kan efter udvalgets anbefaling også videoafhøres, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Det anbefales, at der skal ske en konkret vurdering i hvert tilfælde.

Det har også tidligere været muligt at videoafhøre børn ældre end 12 år, hvis særlige omstændigheder, så som kognitiv udvikling eller psykisk tilstand gav anledning til det, men muligheden er sjældent blevet brugt.

Børneteamet, Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet håber, at psykologfaglig eller anden børnesagkyndig ekspertise vil blive inddraget i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt særlige omstændigheder taler for at videoafhøre børn og unge i alderen 15 – 17 år.

Børneteamet håber, at et eventuelt lovforslag på baggrund af betænkningen udformes med forståelse for de 15 – 17 åriges sårbarhed, når der er tale om seksuelle overgreb begået mod dem indenfor den nære familie.

Det er håbet, at alle børn vil blive afhørt af en afhører med specialuddannelse i børn og børns udvikling, at afhøringerne tilpasses børnenes alder og den yderst belastende følelsesmæssige situation, de befinder sig i, deres kognitive funktion og de eventuelle udviklingstraumer, de er påført op gennem en opvækst med omsorgssvigt.

Det er ydermere Børneteamets håb, at problemerne med de lange ventetider kan løses og at børn får mulighed for mere information om retten, procedure og sagsgange.

Desuden er det vigtigt for alle børn, der skal afgive forklaring i retten - som det understreges af Strafferetsplejeudvalget - at der så tidligt som overhovedet muligt under forberedelsen af retssagen træffes afgørelse om lukning af døre og om tiltalte føres ud af retslokalet, når barnet skal afgive forklaring, så barnet kan betrygges i så god tid som overhovedet muligt.

Venlig hilsen

Børneteamet
Center for Seksuelle Overgreb
Rigshospitalet.

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

København den 19. maj 2015

Bemærkninger til Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring

Rigshospitalets Center for Seksuelle Overgreb og Børnerådet har i et notat til Strafferetsplejeudvalget (bilag 1 til betænkningen) redegjort for børns oplevelse af at vidne i retssager vedr. seksuelle overgreb.

Det er glædeligt at Strafferetsplejeudvalget anbefaler en udvidelse af anvendelsesområdet for videoafhøring, så det også omfatter børn i alderen 13 til 14 år. Samt at børn op til 15 år, der har været *vidner til overgreb*, også - altid - skal omfattes af ordningen, jf. bet. si. 138 f.

Undertegnede, der har forstået undersøgelsen af "Børns oplevelser af at vidne i retssager vedr. seksuelle overgreb", har følgende bemærkninger og anbefalinger til betænkning 1554/2015.

1. Unge op til 18 år kan efter udvalgets anbefaling også videoafhøres, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Det anbefales, at der skal ske en konkret vurdering i hvert tilfælde.
I betænkning 1420 var det muligt at videoafhøre børn ældre end 12 år, hvis særlige omstændigheder gjorde sig gældende, så som kognitiv udvikling eller psykisk tilstand, herunder en vurdering af traumatiseringsgraden. Dette er dog sjældent anvendt i praksis, da denne vurdering overvejende har været foretaget af politiet.
Det anbefales derfor, at denne vurdering fremover skal foregå i samråd med børnepsykologer og børnesagkyndige ved regionernes børnehuse.
2. Resultaterne fra Rigshospitalets og Børnerådets undersøgelser peger på, at afhøringer af børn over 12 år foregår på politistationer i ikke børnevenlige omgivelser og til tider af politifolk uden særlig viden om afhøring af børn. Flere børn udviser traumatiske reaktioner efter en afhøring hos politiet.
Det anbefales, at børn udsat for vold eller seksuelle overgreb afhøres i regionernes børnehuse og dertil indrettede børnevenlige omgivelser. Endvidere anbefales det, at børn op til det 18 år afhøres af uddannet afhører fra politiet med særlig ekspertise og viden om afhøringer af børn og unge.
3. I betænkningens kap. 11 om øvrige anbefalinger understreger strafferetsplejeudvalget at retssystemets behandling af børn, der ikke videoafhøres, bør behandles så hurtigt som muligt. Justitsministeriet oplyser i Justitsministeriets reviderede svar af 17. juni 2014 på spørgsmål nr. 364 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg (folketingsåret 2013-14) at børn, der skal i vidne i retten i gennemsnit venter i 382 dage. **Det anbefales, at der stilles konkrete krav til hvor længe en sag, hvor et barn indgår som vidne ved den dømmende ret må trækkes. Resultaterne fra Rigshospitalets og Børnerådets undersøgelser påpeger, at ventetiden er ødelæggende for barnets**

helingsproces og står i vejen for at barnet kommer i trivsel og god udvikling. Det anbefales endvidere, at det pålægges retssystemet, at udvikle børnevenlige procedurer når børn skal aflægge vidneforklaringen for den dømmende ret. Børn bør stilles som garanti, at tiltalte ikke er til stede når barnet aflægger forklaring, og ikke som gældende praksis hvor barnet først orienteres om imødekommelsen af dette ønske kort forinden retssagen.

Med venlig hilsen

Helene Almind Jansen

Cand. psych. specialist i psykoterapi

Psykiatrisk Center København
Sexologisk klinik afsnit 7411
Blegdamsvej 9,
2100 København Ø
Tlf. +45 3864 7157